

Asia: VN/9416/2022

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi eräiden Euroopan laajuisten liikenneverkon hankkeiden lupamenettelyistä ja muista hallinnollisista menettelyistä ja laiksi liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain muuttamiseksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Tausta:

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki eräiden Euroopan laajuisten liikenneverkon hankkeiden lupamenettelyistä ja muista hallinnollisista menettelyistä. Ehdotetulla lailla pantaisiin kansallisesti täytäntöön Euroopan laajuisten liikenneverkon (TEN-T) toteuttamista edistävistä yhdenmukaistamistoimenpiteistä annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2021/1187. Laissa säädettäisiin direktiivin soveltamisalaan kuuluvien liikenneinfrastruktuurihankkeiden edellyttämien lupamenettelyiden ja muiden hallinnollisten hyväksymismenettelyiden kokonaisuudesta, nimettäisiin Liikenne- ja viestintävirasto direktiivin mukaiseksi kansalliseksi nimetyksi viranomaiseksi ja säädettäisiin nimetyn viranomaisen tehtävistä.

Lisäksi ehdotetaan muutettavaksi liikennejärjestelmästä ja maanteistä annettua lakia koskien päätöksentekomenettelyä maantien toiminnallisen luokan määrittämiseksi. Ehdotuksen mukaan Liikenne- ja viestintävirasto vahvistaisi jatkossa maantien kuulumisen valta-, kanta-, seutu- tai yhdysteihin Väyläviraston tai elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen esityksestä. Laissa säädettäisiin lisäksi vuorovaikutuksesta esityksen valmistelussa.

Elokuussa 2018 voimaan tulleella lakimuutoksella (572/2018) teiden luokittelu muutettiin tehtäväksi liikenne- ja viestintäministeriön antamalla asetuksella. Käytännössä päätökset uuden tien luokasta on tehty tiesuunnitelman yhteydessä ja tieluokan muutoksista erillisinä hallintopäätöksinä.

Tarkoituksena ei ole muuttaa maanteiden valta-, kanta-, seutu- ja yhdysteihin jakamisen perusteita tai luokituksen vaikutuksia ja merkitystä. Maanteiden toiminnallisesta luokasta päättämistä koskevia säännöksiä ehdotetaan muutettavaksi niin, että maantien kuulumisesta valta-, kanta-, seutu- tai

yhdysteihin päättäisi Liikenne ja viestintävirasto Väyläviraston tai elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen esityksestä. Jos esitys koskisi valta- ja kantateitä taikka usean ELY-keskuksen aluetta, vastaisi esityksen tienpitäjänä toimiva Väylävirasto. Laissa ehdotetaan säädettäväksi myös niiden kuntien ja maakuntien liittojen, joiden alueelle maantie sijoittuu, osallistumisesta valmisteluun.

Lapin liiton näkömya

Lapin liiton viraston mukaan keskeistä Euroopan laajuisen liikenneverkon hankkeiden osalta on tunnistaa maayhteydet myös naapurimaihin valmistelussa ja päätöksenteossa. Euroopan laajuisen liikenneverkon (TEN-T-verkko) Pohjanmeri–Itämeri-ydinverkkokäytävä kulkee Helsingistä pohjoiseen ja edelleen Tornion kautta Ruotsin puolelle Luulajaan. Lapissa on Suomen ainoat maayhteydet Ruotsin ja Norjan puolelle, jotka tulee myös huomioida maanteiden luokittelussa.

Seutu- ja yhdysteiden osalta on kannattavaa, että alueelliset ELY-keskukset vastaavat niiden määrittelemisestä, mikäli yhteys koskee yhden ELY-keskuksen aluetta. Lapin liiton virasto pitää hyvänä ja perusteltuna avointa vuorovaikusta maakunnan liiton ja alueellisten liikennejärjestelmäryhmien suuntaan teiden toiminnallista luokitusta muuttaessa. Lisäksi yhteistyö naapurimaiden kanssa tulee ottaa huomioon teiden luokittelussa ja niiden päivittämisessä.

Kinnunen Kaisa
Lapin liitto - Lapin liitto, aluesuunnittelu